KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE KÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kándor könyvnyomdája Ceddemőkön
a szellemi részt illető közlemények
kiadóhoz és mindennemu pénzilletékek.

Pünkösd.

Pünkösd ünnepe virradt reánk, a természet legbájosabb ünnepe, midőn minden atomja a világegyetemnek virul, fejlődik és kacag az életörömtől, midőn minden sóhaj, minden panasz beléful a természet lágy, vigasztaló zenéjébe.

Pünkösd ünnepe virradt reánk és a lélek fölmagasztosulva, a zsolozsmák áhitatos morajától elfelejteti velünk egy pillanatra gyarlóságunkat, áthat bennünket a vallásos érzület és visz föl a magasba, abba a szférába, ahol a lélek megtisztul minden szennytől és salaktól, mi a mindennapi életben reá ragad, ahol vannak még emberi jogok, ahol az egyenlőség, testvériség nem puszta frázis.

Pünkösd ünnepe virradt reánk, a naiv néphit ünnepe, a legendás hősöké, az ábrándos szemü, szerelmes leányok ünnepe, a piros rózsás ünnep, amelyhez annyi szivdobbanás, annyi örömrepesés füződik: ki marad pártában, ki nem? . . .

Piros, rózsás ünnep te, mi is szivszorongva nézünk feléd, de teljes bizalommal várjuk, hogy mielőbb hozz [illegible] fényes győzelmet és megérdemelt, tisztes, tartós békét. A piros rózsának sok szirma lehullott és vérrózsákat festett a bennünket tápláló anyaföldre; ámde él bennünk a hit, hogy a piros rózsák nyomában uj viruló pünkösdi rózsák nyilnak édes hazánk keblén.

Piros, rózsás ünnep te, maradj olyan és mindig csak olyan, aminőnek lenned kell. Légy mindig szép, rózsás, derüs és napsugaras! Derits föl mindenkor bennünket, áraszd el virágaiddal, derüddel és fényeddel ezt az országot és annak minden fiát, hadd szálljon a lelkekbe egy-egy fény- és reménysugár, mely Istenben hinni és önmagában bizni meglanit.

Piros pünkösd-ünnep te, áraszd el fényeddel és jóságoddal ezt a hazai földet, üzzed el tőlünk a gonosz ellenségeket, távolitsd el szivünk-lelkünkből a kétséget, a csüggedést és hitetlenséget, hegeszd be a sebeket és erőt, bizalmat, hitet csepegtess a magyar nép szivébe, lelkébe!

Piros pünkösd ünnepe, te a szeretet ünnepe is vagy, mert a szeretet jegyében születtél, hasd át az emberi lelkeket mélységes szereteteddel, hogy nemcsak ünnepek jöttén legyen bennük jóság, engedékenység, felebaráti szeretet, hanem a sivár hétköznapokon is tudják egymást tisztelni és szeretni, egymást támogatni, egymással jóbarátságban, jóviszonyban élni!

Bájos pünkösd ünnepe te, irtsd ki az emberek szivéből a gyülöletet, a kenyéririgységet s minden rossz indulatot, tedd elégedetté, boldoggá őket, hogy egymásért egymással dolgozzanak a nemzet jólétének előmozditásán, a haza megvédelmezésében és a magyar nemzet dicső jövőjének megalapozásán!

Piros pünkösd ünnepe! Köszöntünk, hozz fényt és ragyogást, derüt és boldogságot, melyek egy szebb jövőbe való hitet keltenek milliók szivében!

Könyörögjünk: »Agy bekesegeth wram my napynkba merth nynchen egyeeb ky wyon my erettenk cnak the my ystenenk«. *Agy.*

Olasz perfidia.

Három évtizeden át »hü és oszlopos« tagja volt Olaszország az európai központi szövetségnek. Ennyi időn keresztül dédelgettük a taliánt, akiről azt hittük, hogy nagyhatalmi állásunk fentartásához éber oltalmazót, az orosz kolosszus és angol tengeri imperialismus túlterjedésének meggátlásában számottevő segitőtársat lelünk. Keserü csalódás!

Restelkednünk kell a világ és utódok előtt, hogy naiv hiszékenységünk folytán ennyire felültünk, de az olasz nemzeti becstelenség és illojalitás is örök és kirivó szégyenfoltként fog tündökölni világtörténelmünk lapjain.

Olaszország mint állam brigantinak csap fel, aki ugy véli legkönnyebben kifosztani kiszemelt áldozatát, hogy előbb annak szolgálatába lép, mert igy könnyüszerrel hozzáférhet kincses szekrényéhez. A módszer tehát nem uj, szakasztott azonos a notorius betörők ügyesen simulált furfangjával. Tehát most már nyilvánvaló lett, hogy álnok kigyót melengedtünk keblünkön, amely ijesztő módon öltögeti felénk mérges fullánkját.

Azonban még nem késő, hogy éles vasunkkal nyisszantsunk egyet öldöklő szervén és kiüssük mérges fogát a veszedelmes hüllőnek.

Nem találunk szavakat az olasz perfidia fogalmának méltó kifejezéséhez, a legélesebb kitételünk superlativusa is csak megközelitőleg apostrofálná a briganti álnokságot.

Sokat tanultunk a közelmult napok eseményeiből. Többek között megtudtuk azt is, hogy nem vesztek meg ki az Abruzzók haramiái, s élnek még ma is Szicilia tengeri kalózai, akik eddig a nyugateurópai kultura és civilizáció leple alatt rejtőzködtek, s hogy innen szalonruhában, uri betörők módjára csapjanak rá a kinálkozó prédára.

Nem kevesebbet, mint az Adriai tenger korlátlan uralmát vindikálja magának a *„hü olasz szövetséges"*, ami annyit jelent, hogy mondjunk le tengermelléki tartományainkról s hogy ezenkivül szabadkezet engedjünk neki Albánia bekebelezésére is.

Három évtized után mily üdvös reánk nézve, hogy leesett az álarc róla d te *mintaszerü hü szövetséges!* Legalább belelátunk lesütött szégyenkező szemeidbe s látjuk azt a pirt arcodon, amely befelé hat s égeti tenlelkedet. Most legalább ismertté tetted magadat s tudjuk kivel állunk szemben. Nyilt ellenséggel könnyebben tudunk elbánni, mintha továbbra is leshelyből agyarkodnál reánk.

Jöjj tehát át határunkon, ha Trieszt, Isztria és Póla kell neked! Gyere csak, tárt karokkal várunk! De el ne feledd tarsolyodat is magaddal hozni, hogy belerakhassuk még Tirolt és Fiumét is, sőt ha lesz még hely iszkázodban, megkapod Dalmátiát szigeteivel együtt; Albánia lesz a ráadás, ha ugyan elbirod. Kapsz tőlünk szabadkezet is, quantum satis. Hiszen erre nagy szükséged lesz további rablóhadjáratai viseléséhez.

Egyre azonban figyelmeztetünk *hü szövetséges taliánunk*, hogy a határon, mint jól tudod, egy sövény huzódik végig, amelyen ügyesen kell átugornod, mert megtörténhetik veled az a kellemetlenség, hogy lábaidat megkarcolja a sövény tüskéje s drága olasz véred ki talál csöppenni Monarchiánk talajára.

— — *Ce.*—

Jegyezzünk hadikölcsönt!

A hencegőhöz.

Csiba te! Nem elég
Srapnelltüzben lenni,
Hogy itt az életben
Úgy kelljen hencegni!

Ha acél ért hozzád,
Hegyes orosz aczél,
Nekünk azt beadnod,
Nem lehet pontos cél.

Mi itten szerényen
Teszünk tán érdemest,
Hazánknak javára,
Ami csak szépen fest.

S ki tudja, hát hogyha
Köztünk is lesz néhány,
Aki srapnelltüzben,
Állt bátran száz csa...

De azért hencegni! . . .
Csiba te! Csiki te!
Magyarnak nem volt az
Soha a véribe.

Magyar e hazáért
Elhullatja vérét,
S teszi ezt csendesen,
Nem firtatja bérét.

De te nagy hencegő
Kis tetért sokat várszs,
Kalappal kezedben
Kastélyok táján állsz.

Félre az útunkból,
Félre mig kedvem van,
Különben, hitemre,
Agyonsújtlak nyomban!

Tiszta lég kell nekünk,
Igazi magyar lég,
Hogy hősi hirnevünk
Ragyogjon úgy, mint rég.

Csiba te! Nem elég
Srapnelltüzben lenni,
Hogy itt az életben
Úgy kelljen hencegni!

BÉVÁRDY GYULA.

HIREK.

Magyar békekönyörgés. A legrégibb magyar békekönyörgés a keszthelyi kódex (kéziratos könyv) irásában van, melyet Welykey Gergely másolt anno Domini 1552-ben *Levkán*, vagyis Lékán, Vas vármegyében. Betüvető, diákos papiember lehetett s az ő tolla őrizé meg apáink ez imádságát, mely »Ez Bekesegrewl való ymadsag« cimével huzódik meg a többi irás között. És szól a könyörgés: »Agy bekesegeth wram my napynkba mert nynchen egyeb ky wyon my eredtenk chak the my ystenenk«. — Mintha a mi érzéseink volnának imádság-olvasó szemére füzve s mi is igy szólunk eleinkkel. Adj uram békét napjainkban, mert nincsen ki vivjon mi érettünk, csak te Istenünk! Mert a mi tragédiánk, végzetünk, magyar fátumunk mindig az volt, hogy másokért mindig vivtunk, de érettünk nem vivott senki.

Somogyi Miklós vármegyei tiszti ügyészt 40 éves vármegyei közszolgálata alkalmából a vármegyei közgyülésen lelkesen üdvözölték. Ugyanakkor titkos szavazással bizottsági tagnak *Nárai Szabó László*, a lóteny észtési választmány elnökévé pedig — boldogult Kis Gyula helyére — *Chernel Antall* választották meg.

Hollósi Rupert dömölki apát születése napja a nagyszünidőre esik. Mivel akkor legalább is bajos volna egy kis iskolai ünnepélyt összehozni, a mai napon kérik életére és működésére a Mindenható áldását a kath. fiu- és leányiskola, valamint a közs. polgári fiuiskola növendékei. Ez okból, eltérve a rendes szokástól, nem a 8 órai, hanem a 9 órai ünnepélyes isteniszolgálatra vonulnak az iskolás fiuk és leánykák, amely alkalommal éppen az ünnepelt fog fungálni. Külön ünnepélyt azonban, a háborus állapotokra való tekintettel, nem tartanak. (Az ünnepelt apát különösen a leányiskolát istápolja; a közs. polgári fiuiskola ügyet igen a szivén viseli s annak iskolaszéki elnöke is.)

A gyermeknapot az idén is megtartották az ország legtöbb városában és sok községében. Különösen Budapesten gyüjtöttek perselyeikben a szeretet angyalai. Szokás szerint a legnagyobb sikert ért el *Batthyány Lajosné* grófné, Andrássy Dona grófnő kegyelmes asszony, aki gyüjtés utján 5232 K-át juttatott a Gyermek ligának.

Miniszteri köszönet. Megemlékeztünk lapunkban annak idején, hogy dr. Pletnits Ferenc ügyvéd és neje Horváth Margit 2500 koronás alapitványt tett a czelldömölki polgári iskola növendékeinek javára. E jótékony alapitványt a közoktatásügyi miniszter jóváhagyta és a következő sorokban köszönte meg: Örömmel értesültem, hogy Tekintetességed és neje a czelldömölki polgári iskola növendékei javára 2500 kor. alapitványt tenni szives volt. Fogadja és tolmácsolja a hazai tanügy érdekeit előmozdito áldozatkészségért őszinte köszönetemet. Jankovich.

Főhadnagyi előléptetés. Fettler Béla tartalékos tavirozezredbeli hadnagy, Erdődy Sándor gróf jánosházai uradalmának volt ellenőre, aki az általános mozgositáskor vonult a harctérre, főhadnaggyá lépett elő.

Hadiárváink ügye. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága utasitotta az alispánt, hogy a jövő közgyülésen az 1%-os megyei pótadónak 15 évre való megszavazása iránt tegyen előterjesztést, a vármegye községeit pedig hivja föl, hogy mielőbb hozzanak határozatot, amelyben 15 éven át az emlitett alaphoz lélekszámuk szerint legalább 10 fillérrel hozzájárulnak. Egyébiránt a törvényhatóság számit egyesek jótékonyságára is.

Emlékezzünk! 1855. szept. 8-án az angolok és franciák 340 napi ostrom után elfoglalták Oroszország legnagyobb várát, a piros vérrel öntözött Fekete-tengeren uralkodó Szebasztopolt. A történelem azután forditott egyet a szürén s ma ostromlók és ostromlottak egyesülvék a hármas antantban. A segitségül hivott román hadak segitségével 1877. dec. 10-én a törökök földsáncos Plevnája az oroszok kezébe került s azután a berlini kongresszus után Oroszország jutalmul elvette Romániától a millió románlakta, bujján termékeny Besszarábiát s helyette megkapta Románia a mocsaras, maláriás Dobrudzsát. Az idők fordulásán ne mosolyogjunk, a históriában nincsenek örökké tartó barátságok, nincsenek áso-kapáig gyülölő ellenségek, a história nagy, forró olvasztókemencéjében barátságok, gyülöletek egyaránt fölolvadnak.

Fémgyüjtés. A helybeli izr. elemi iskola tanulói 33 kg rezet és egyéb fémet gyöjtöttek össze, melyből 15 kg.-ot közvetlenül a hadsegélyző hivatalhoz, 18 kg.-ot pedig a helybeli városházára küldtek be.

Halálozás. A legőszintébb részvéttel kaptuk a hirt, hogy megyénk egyik legmélyebben tisztelt és szeretett nagyasszonya, néhai alsókáldi Káldy Gyulának, a dunántuli ev. egyházkerület egykori felügyelőjének nemes szivű özvegye, született Peregi Lujza, f. május hava 16-án meghalt. Követte szépreményű fiát és kedves leányát, Maróthy László dr.-nak felejthetetlen nejét . . . Özvegységében különösen szép unokáiban lelte örömét és angyaliszivű jótevője volt a falusi özvegyeknek, árváknak, általában azoknak, akik segitésre, gyámolitásra szorultak. Ismerte a megboldogultat járásunk egész közönsége s tisztelte szivének jóságáért az egész vármegye. Temetésén megjelent az egész Kemenesaljának és a sárvári járásnak intelligenciája, Békássy főispán, Vas vármegye tisztikarának küldöttsége, Káld és a szomszédos községek népe. A gyászszertartást Varga József sárvári és Tompa Mihály kissomlyói lelkészek végezték.

Oltási értesités. Czelldömölk községben ez évben a nagyobb számu oltások miatt dr. Deutsch Samu községi orvos az oltásokat a következő sorrendben fogja végezni: május hó 25-én az 1914. juliusig született újszülöttek oltatnak és az 1902—1903—1904 évben születettek ujraoltatnak, május hó 27-én 1914 julius—november született ujszülöttek és az 1905-ik évben születettek ujraoltatnak, junius hó 1-én szemle a május hó 25-én oltottakra, junius hó 3-án szemle a május hó 27-én oltottakra, junius hó 8-án az 1914 dec.—1915 marciusig született ujszülöttek és az 1906-ik évben születettek ujraoltatnak, junius hó 15-én szemle a junius 8-án oltottakra. Az oltásra való megjelenés az ujszülöttekre nézve délután 2 óra, mig az ujraoltandókra nézve délután 4 óra. Az oltások a városháza tanácstermében fognak eszközö tetni.

A Dardanellák erődeinek első modern átépitője német ember volt. Tudvalevően a Dardanellák, mint Európa »átmérője«, már évszázadokkal ezelőtt nagy jelentőségre tettek szert, azért természetes, hogy már igen régen bevehetetlen és megjárhatatlan erődvonallá alakitották e fontos tengerszorost. Az első félig-meddig modernabb szambavehető erősségeket a most sokat emlegetett Csanak Kalesszi község tájékán 1660-ban épitették IV. Mohammed uralkodása alatt s fölszerelték óriási ágyukkal, melyek 12 fontos »márványgolyók«-at hajigáltak az ellenségre. A XIX. század elején azután az erődítéseket az erődítési technika akkori elvei szerint átépitették. Természetesen az ágyutechnika gyors fejlődése folytán ez erődítések csakhamar elvesztették nagy ellenálló képességüket s igy egy Bluhm Gyula nevü német urat hivtak meg, hogy a Dardanellákat modernizálja, aki később egészen átlépett a török szolgálatba és Konstantinápolyban 1851-ben a tüzérségi és hadmérnöki iskolában a várépitéstannak a tanára lett. Hogy jól választották meg az emberüket, azt mi sem bizonyitja jobban, mint a balkáni háboruból ismeretes Csataldsai erődvonal, amelynél — mint tudjuk — összeomlott az egész bolgár offenziva (támadás). Bluhm ugyan már 1877-ben elbucsúzott Törökországtól, mégis őt kell a Dardanellák erődei épitőjének tekintenünk, bár ma már alig lehet ráismerni a régi erődökre.

A községi és körjegyzők Országos Középponti Egyesületének elnöksége május 17-én Bpesten értekezletet tartott, melyen a hadügyminiszternek a jegyzők önkéntességére vonatkozó leiratát tárgyalván, elhatározták, hogy a miniszternek küldöttségileg mondanak köszönetet. Az Egyesület a második hadiköl-csönre nagyobb összeget jegyez. A fogyasztási adóknak a háboru ideje alatt való leszállitása érdekében föliratot intéznek a pénzügyminiszterhez, a belügyminiszterhez pedig a hadbavonult segédjegyzők és rendszeresitett irodai munkaerők pótlása ügyében intéznek fölterjesztést.

Japánország a többi közt azt követeli Kinától, hogy ez utóbbi engedje meg a saját területén a buddhizmus terjesztését, amivel az éleslátásu japán kormány elárulta a távolabbi jövőre vonatkozó nagyszabásu tervét: a sárga fajt, az európai faj háttérbe szoritásával, uralkodó szerephez juttatni az emberiség történetében. Ferenczy Árpád dr. budapesti egyetemi tanár Japánország céljáról már ismételten is ismertette a B. H. hasábjain a buddhizmus kérdését. Szerinte Buddha — Mohamed tanitásával szemben — csupán békés uton, a meggyőzés eszközével engedi meg a hit terjesztését. Vallási fanatizmussal tehát nem lehet vádolni a buddhista vallás követőit. A buddhista katekizmus szerint minden embert, bármilyen vallásu, testvérünk gyanánt kell tekinteni, a más vallásu egyén meggyőződését tisztelni, sőt vele a vallásos dolgokról való vitatkozást és civódást kerülni kell. Buddha még csak azt sem mondta, hogy egyedül az ő vallása üdvözit, csupán azt állitotta, hogy az általa megjelölt ut vezet legkönnyebben és legbiztosabban az üdvösséghez, azt az utat, melyen haladva az ember fölszabadul az ujjászületések kényszerétől s tökéletessé válva eljut az örök béke és nyugalom honába, a Nirvanába. A halálmegvetést hirdette a bölcs Buddha. Ezt tudja jól a japán, azért ő nem is vallási, hanem politikai izgatást folytat, ez az, amélynek segédeszközéül Japánország a Buddha hitét fölhasználni s a fehér faj ellen ütőkártyául kijátszani akarja. Ferenczy dr. nagyérdekü tanulmányában rámutat arra, hogy II. Vilmos császár egyike volt ama keveseknek, akik korán fölismerték a buddhizmusban rejlő veszedelmet az európai keresztény civilizációra nézve. A fölséges ur már a kilencvenes évek elején figyelmeztette az európai közvéleményt a kereszténységnek és a buddhizmusnak a jövőben beállandó nagy küzdelmére . . . És most az angolok, franciák, belgák, muszkák jóvoltából Európa népei egymást marcangolják, pusztitják, a sárgák pedig hatalmas lépéssel közelebb jutnak célukhoz.

Mozinap volt a mult szerdán és pedig délután az iskolásoknak, este pedig a felnőtteknek. A jövedelem, amely szép összeget tesz ki, felerészben a Vöröskereszt-, felerészben pedig a háboruban szerencsétlenül járt katonák segélyezésére fordittatik. — Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a délutáni előadáson az iskolásgyermekeknek olyan képek kerültek vászonra, amelyek bizony nem nekik valók voltak. Akárki szedte össze erre az alkalomra a müsort, tekintettel kellett volna lenni a gyermekek erkölcsi érzületére.

A szerelem öl. Gulyás Mária, egy 18 éves jánosházai leány, a mult hét szombatján eltünt szülei lakásáról s hosszas keresés után sem találtak rá. A szomszédból aztán rémülten jelentették a szülőknek, hogy elveszett leányuk az ő kutjokba ölte magát s hogy hulláját ki is huzták. Az öngyilkosban tényleg az eltünt leányt ismerték fel a bánatos szülők. Tettét szerelmi bánatból követte el.

Követésre méltó nemes példa. Dukai Takách Ferenc kamarás, dukai földbirtokos, kastélyában tiz gyógyuló katona részére üdülő telepet létesitett, kiknek teljes ellátását a jószivü földesur vállalta magára. E helyeket a jánosházai Vöröskereszt kórháznak tiz gyógyuló katonája már el is foglalta. E nemes cselekedet nem szorul dicséretre.

Színészet. Kerületünket ujabban Lászlófi V. Bódog szinigazgató nyerte el, aki a háborus idők előtt 28—30 tagból álló nagy társulattal rendelkezett, most azonban, minthogy a társulati tagok a harctéren küzdenek, 7 taggal látogatja kerületének helyiségeit. Jelenleg Murszombatón tart a társulat előadásokat s mint értesülünk, teljes sikerrel. Innen hozzánk vezet utja, hogy 4 előadásban nekünk is bemutatkozzék s hogy a jövőre nézve megszerezze magának a szinpártoló közönség teljes bizalmát. A társulati titkár kedden kezdi meg a bérletgyüjtést, az előadások pedig már csütörtökön megkezdődnek a Griff-szálló nagytermében.

Kétszáz millió mohamedán él összesen a földön s ezek közül szaz millionál több brit területen lakik s ennélfogva e birodalom összes lakosságának körülbelül egy negyedét teszik, miután Nagy-Britanniának mind az öt világrészben összesen 425 millió lakosa van. Anglia mohamedánjai közül a legnagyobb rész Indiára esik. Az 1911. évi indiai népszámlálás szerint India 315 millió lakosa közül 62 millió mohamedán. A Gangesz völgye egészen az övék, Bengáliában pedig a többséget alkotják. Amellett más vidéken is erősen terjednek, mert toborzó erejök igen nagy. Az izlam demokrata vallás, más hitüek irányában türelmes és ezeken a vidékeken a soknejüség megengedésével hódit. Az angolok mindig csinyján bánnak az indiai mohamedán lakossággal. Közülök kapták mindig legjobb katonáikat. Angliának vannak még mohamedán alattvalói Beludintában, Adenban, valamennyi afrikai birtokán. Egyiptom 11 millió lakosa közül körülbelül 9 millió mohamedán. Szudánnak is tiz millió mohamedán lakosa van.

Veszprémi női kereskedelmi szak tanfolyam. Akik az 1915.-ik tanév szept. hó 1-én kezdődő női kereskedelmi szaktanfolyamra beiratkozni óhajtanak, 1915. junius elsejétől junius végéig 10 K. beiratási dij befizetése mellett jelentkezhetnek az állami f. keresk isk. igazgatóságánál d. e. 10—11 órán (A régi iparisk. helyiségében, Tüztorony alatt). A női tanfolyam csak akkor kezdhető meg, ha a jelentkezők száma legalább 25 lesz, ellenkező esetben a befizetett dij visszaszolgáltatik. A tandij minden hóra előre fizetendő 12 korona.

Mozi. A mozikedvelők pünkösdkor kettős ünnepet ülnek. Az egyik maga a vallási ünnep, a másik, amit két napon át valóban megülnek, a moziünnepe, amely ezuttal kiváló élvezeteket igér és ad. A vasárnapi előadás szenzációs drámája a *Kettős szerelem*, a hétfőié pedig a *Fekete nők.* Mindkettő terjedelmes és érdekfeszitő felvétel. A sok humoros és szines kép igen változatossá teszi az előadásokat.

A sebesültek köszönete. Sch. K. kisasszony volt szives bennünket, gyógyuló katonákat, gazdag és izletes ozsonnával megvendégelni, miért is kötelességünknek tartjuk, hogy neki ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A közkórház sebesültjei.

Elutasitott felebbezés. Sokoray Eleknek, a czelldömölkvidéki körjegyzőség érdemes jegyzőjének Szentgotthárdon történt egyhangu megválasztását Bartha Gyula volt szentgotthárdi jegyző megpetitionálta, de a vármegye törvényhatósága a felebbezést elutasitotta s a választást megerősitette.

Jókivánságok. Ugyanegy házban laknak. Közös udvarban járnak-kelnek. Minden nap összepörlekednek. A hosszu pör-patvar után az egyik asszony a következő jókivánságokat órditja oda a másik asszonynak az ajtó küszöbéről: Mind a hat leányod kivánkozzon bálba, moziba, majálisba! Minél többször repedjen el mind a hat lányod nadrágszoknyája! Büszke légy arra, hogy a népszaporulatot tizzel elősegitetted! Térdig járj sárbanporban az ujtelepi átjárókon! Rajtad próbájak ki az uj milliós ágyukat! Téged vegyen a csendőrség a legtöbbet a szárnyai alá! Tehozzád kovártélyozzanak be legtöbb cseh katonát!

Himezés hámozás. A szomszéd Sopron vármegye egyik vidékéről a minap egy takaros menyecske járt a körjegyzői hivatalban. Kivülről előbb illendően bekopogtatott. A biztatásra óvatosan kinyitotta az ajtót, aztán odapöndörödött az irócasztal elé s rákezdte mondókáját: Megkövetem a jegyző urat — mondotta szemlesütve, de azért jó hangosan, — avégett a legény végett gyöttem, aki izé... abba a bajba vót. Azóta már Amerikát is megjárta; de most itthun van. — Kicsoda, micsoda az a legény? — kérdezte a jegyző. — Hát az szép, derékszál, kesehaju legény, akit be-kőllött pörölni a gyerek miatt —/Hat aztán? azóta már négy év is elmult és jegyző ur már össze is adott bennünket, meg az oltár előtt is megesküdtünk, hát még most csak a gyerek . . . — No és a gyerek! . . . — Köszönöm kérdését, az is egészséges, meg az apja is, tisztelteti a tekintetes jegyző urat, ő maga röstellett eljönni. — Ne himezzen-hámozzon már, nyögje ki menyecske, mit akar! — Csak csupán, megkövetem, azt akarjuk, hogyha már a házasság is megvolna, a gyerek is él, a tanitó ur, aki gyakrán be-belép hozzánk, azt mongya, jó tanuló lesz belőle, hát hogy miképpen lehetne ezt a kis csöppséget most már törvényesen, meg hitelesen az uram, a saját tulajdon hit, meg vérszerint való apja nevére *telekkönyvezteni*, a többit aki még születik, ugyse köll majd, hát ezér jöttem jegyző urhoz . . . (A jegyző ur, értesülésünk szerint, azóta elintézte az ügyet.)

Boromisza Janku imigyen ömleng: »Ez már sok. Heteken át olvasom a hirdetések közt, hogy biztos gyógyitómódot ajánl valami Eisspitzer doktor a vörös orr ellen. Meghozattam a receptet. Hat korona negyven fillérembe került. S mi áll benne?« — »Igyék addig, mig az orra kék lesz!«

Értesítés!

ELŐJEGYZÉSEKET
az 1915. évi 5½% és 6%-os
m. kir. adómentes áll. járadék kölcsönre eredeti feltételek mellett ELFOGADUNK
Kemenesaljai Közgazdasági
HITELBANK R. T.
CZELLDÖMÖLK
mint a járadék-kölcsön hivatalos aláirási helye.

Kifőzte. Miker Simor János 1867-ben elfoglalta az esztergomi érseki és hercegprimási széket, a tömérdek küldöttség fogadásán tulesve, látni kivánta a hazbeli cseléda ségét is. Ezek meg is jelentek nála, ellükön régi szakácscsal, kit még Rudnay hercegprimás alkalmazott. Simor mindjárt oda is ment hozzá és kezét a szakács vállára téve, kérdi tőle: »Aztán tudsz-e jól főzni?« »Kérem hercegséged, — feleli a szakács, — én már három primást kifőztem«.

A veszteségi kimutatásból. A legutóbb közzétett veszteségi lajstrom az alábbiak neveit tünteti ki járásunkból: Mihácsi Pál, Ostffyasszonyfa, bal karon lövés; Papp József, Kemenes, haslövés; Töreki Gabor, Kemenes, bal vállán lövés; Varga Károly, Csönge beteg; Egyházi Péter, Kemenes, sérülés; Kaniczer József, Gencs, homlokán lövés; Németh Imre, Egyházaskesző, jobb combon lövés.

Minden igaz magyar embernek feltétlenül el kell olvasni a »Magyar Ujság«-ot, a legjobb és legolcsóbb napilapot. Szerkesztik: Böszörmény Géza és Böszörmény Zoltán. A »Magyar Ujság« a magyar hirlapirás legeredetibb szenzációja, a háboru hü tükre, független és radikális. A »Magyar Ujság« mindenkinek meghallgatja a panaszát és minden igaz közérdekü dolgot megir. Előfizetési ára: fél évre 7 kor. Egy évre 13 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Szerecsen-utca 5. szám.

Az uj 6%-os és 5½-os hadikölcsön jegyzése a Kemenesaljai Takarékpénztárnál — mint hivatalos aláirási helyen — csak folyó hó 26-ig eszközölhető.

A czelldömölki uditó-állomás céljaira havonként adakozók május havi adományai. Özv. Szőgyény-Marich Ferencné Gorcey grófnő [illegible] adományozott. Klein Testvérek, Szabo Karoly 25—25 K. Scheiber Zsigmond dr. 20 K. Göttmann Bódog, Pletnits Ferenc dr., Klein Vilmosné, Prinz Ferenc, Deutsch Gyulané 10—10 K., Szőgyény-Marich Mária, Szőgyény-Marich Paula, Honig Sámuel, özv. Balassa Jenőné, Takách Mártonné, Wallenstein Károlyné 5—5 K, Huchthausen Edéné, Német Márkusné, Deutsch Samu dr. 4—4 K, Schmid Kuni, Marton Izidor, 3—3 K, Leitner Imre, Merich Jenő, Roth Mór, Bánóczy Istvánné, özv. Hoffhauser Sándorné, Stern József 2—2 K, özv. Merkly Edéné, Takács Ferencné, Stetka Tici, Kiniczky Lajos, Steiner Lajos, Csillag Sándor, Wittmann Adolfné, Weisz Ignác, Verbőczi József, Somogyi Aladárné, Altstadter Józsefné 1—1 K. Guttmann Adolfné, Fischer Fülöpné, Stern Eliás 50—50 f. Rosenthal Lipótné, Grosz Henrikné, Bass Vilmos 40—40 f. Összesen 235 korona 10 fillér. Havonként adakoznak még a Kemenesaljai Takarékpénztár és Hitelbank a czelldömölki Vörös-keresztfiókegyesület céljaira 100—100 K. Horváth József a Czelldömölkről hadbavonultak családjainak segélyezésére 10 K.

Hat hónapi börtön a munkahely elhagyásáért. A trifaili bányák munkásait a háboru kitörésekor éppen ugy, mint más bányák munkásait a bányákban teljesitendő hadi szolgáltatásra kötelezték és feleskették. Az egyik bányamunkás a mult évi november 3-án megszökött és másutt vállalt munkát. A katonai hatóság dezertálás miatt inditotta meg az el[illegible] a munkás ellen, minthogy letette a népfölkelői esküt és igy nem volt szabad munkahelyét elhagynia. A katonai biróság a lefolytatott tárgyalás után a megszökött munkást hat hónapi sulyos börtönre itélte.

Adományok a sebesült katonáknak *Kemenesszentmárton község adománya*: Németh Sándor, Sós István, Gunth Györgyné, Német Bálint, Tőke János, Inzsel János, Kiniczky Lajos, Németh Ferenc, Kovács János, Kiss János, Csete Imre, Kiniczky Sándor, Kozma János, Kajtar Ferenc. Kiniczky Sándor öreg, Doczy Sándor, Fehér Gergely, Szente György, Balogh Károly, Német László 1—1 kenyér. Erdélyi Ferencné 2 K., Lámpért Györgyné 1 K, Erdélyi Lajos kalács, Göcse Leonné tojás és kenyér, Pottyondy Pál 2 kenyér és felakó bor, Lampért Imre, Fehér József, Csete Ferenc 1—1 kenyér, Erős Kálmán 1 kenyér és tojás, Kiniczky János 15 tojas. *Csögle község gyüjtése 290 tojás.* Gyüjtötték: Székely Sándorné, Szabó Lajosné és Ferenczy Dánielné. Deutsch Gyulané 30 K, Wallenstein Károlyné 4 K, (Alsóság), Dezső Lajosné 35 katonának kávé és kenyér, özv. Takách Jenőné 20 K, Mesterházy Ignácné 32 fillér (Kemenesmagasi), Perlaky Gizella (Ostffyasszonyfa) 30 korona. *A czelldömölki mozinap bevétele* 218 korona 58 fillér. A mozinapi felülfizetések: Szőgyény-Marich Ferencné Gorcey grófnő 26 K, Takách Jenőné 19 K, Weisz Kálmán 3 K, Deutsch Gyula 2 K. Göttmann Bódog 1 K, Koller Iván 1 K, Németh Márkusné 1 K Grosz Henrikné 1 K. Draveczky Ár[illegible] 5 K, Prinz Josefin 1 K, Berecz Lajos 80 f. Jakab József 60 f, Asbót Józsefné 20 f, — özv. gróf Nitzky Ferencné 10 K, özv. Deim Sándorné, játszókártyák, Rosenberg Miksáné naponként 2 liter tej, Klaffl Gyula minden nap 10 üveg szódaviz, Jánosy Antalné (Kemenesmagasi) 2 K, Hrabovszky Mórné 1 ing, Frisch Gusztávné 1 üveg uborka.

Ügyes
tarkavarrónő
ajánlkozik házhoz olcsó napidíjért helyben és vidékre.
Cim a kiadóhivatalban.

— **Bucsuzik egy legény** az édesanyjától a vasutnál. Osztán hazagyüssz e Jancsikám? — sirja a jó asszony. — Kedves édesanyám, hogy haza-e, azt nem tudom — feleli rá a fiu — de azt tudom, hogy nem megy az se haza, aki engem nem ereszt.

Idegesség és háboru. Egy hires bécsi egyetemi tanár és idegorvos, Redlich Emil dr. egyik szaklapban különösen a háboru okozta idegességről nagyon érdekes tanulmányt irt. Korunkat ugymond a többi között, állandóan az idegesség korának nevezik, s állandóan a kulturnemzetek lassu, de biztos haladásu elkorcsosulásáról beszélnek, az egyes eseteket siettek általánositani, s ebből vonták le a következtetéseket. A dolog azonban nem ugy van. Korunk teljesitőképességében és ellenálló tehetségben messze tulszarnyalja az elmult időket s e tekintetben egészen elhomályositja azt. Ezt a háboru tapasztalatai fényesen igazolják és megerősitik. Ez az eredmény a szakember előtt nem uj, nem meglepő, mert a modern élet rettentő követeléssel fordul fizikai és idegellenállás tekintetében az ember felé. Csak rá kell mutatni az óceánjáró hajók fütőire, a lokomotiv-vezetőkre, az északsarki kutatók kitartó, szenvedéssel teli munkájára, a mi azt mutatja, hogy az emberi teljesitőképesség soha nem volt ekkora, mint most. Redlich professzor megfigyelései azt bizonyitják, hogy teljesitőképesség dolgában a monarkia népei a régi nemzetek legjobbjaival is kiállják a versenyt. Ez a megállapitás nemcsak a hadbanálló katonákra vonatkozik, hanem áll a polgári lakosságra is. Megfigyeléseit azzal zárja be, hogy az államférfiaknak, politikusoknak a jövőben nemcsak az eugenetika, hanem az ifjuság testi és szellemi fejlődésének előmozditásán kell fáradniok. Az örök béke után való sóvárgás a jövendő korokban is utópia marad, tehát mindent meg kell tennünk, hogy az eljövendő generációk ellenálló és teljesitőképességét növeljük. Mert az a nép, mely nem tudja kulturálisres anyagi javait, ha kell, fegyverrel megvédeni, elveszitette existenciájának jogát.

Tengeri csomók alatt a tengeri hajózásban a hajó sebességének meghatározására szolgáló mérőzsinóron alkalmazott jelzéseket értjük. Elméletileg a csomó hosszuság, vagyis két csomó közötti távolság ugyanolyan arányban áll a 30 másodperchez, mint a tengeri mérföldnek hossza egy órához. Ennélfogva a hajó ugyanannyi tengeri mérföldet halad óránként, mint amennyi csomóhosszat 30 másodperc alatt. Minthogy 30 másodperc az órának százhuszad része, egy tengeri mérföldnek hossza pedig 1852 méter, a csomóhossznak 1852:120 = 15,416 méternek kellene lennie. A sebességmérő használásához föllépő surlódásra való tekintettel azonban a csomóhosszát mintegy 5 százalékkal rövidebbre, vagyis kereken 14.6 méterre szabják.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Épület asztalosok és mesterek, szegező lakatosok és mesterek azonnali alkalmazást vagy munkát nyernek.

Jelentkezzenek sürgősen Müller Ede és Weisz Oszkár cégnél SZOMBATHELYEN.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Czelldömölk.